

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 72.028/1/V
van 7 september 2022

over

een ontwerp van besluit van de Regering van de Duitstalige
Gemeenschap ‘zur Einführung der Heimarbeit und zur
Abänderung verschiedener Bestimmungen betreffend das
Personal des Ministeriums
und bestimmter Einrichtungen öffentlichen Interesses der
Deutschsprachigen Gemeinschaft’

Op 20 juli 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister-President, Minister van Lokale Besturen en Financiën van de Duitstalige Gemeenschap verzocht binnen een termijn van dertig dagen van rechtswege verlengd tot 7 september 2022*, een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit ‘zur Einführung der Heimarbeit und zur Abänderung verschiedener Bestimmungen betreffend das Personal des Ministeriums und bestimmter Einrichtungen öffentlichen Interesses der Deutschsprachigen Gemeinschaft’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 1 september 2022. De kamer was samengesteld uit Wouter PAS, staatsraad, voorzitter, Koen MUYLLE en Inge VOS, staatsraden, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Lise VANDENHENDE, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 7 september 2022.

*

* Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap strekt tot wijziging van verschillende besluiten van die regering waarin aspecten worden geregeld van de organisatie en de rechtspositie van het personeel van het ministerie van de Duitstalige Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut.

Met die wijzingen wordt onder meer beoogd de organisatie van het ministerie van de Duitstalige Gemeenschap te verbeteren door de functie van plaatsvervangend secretaris-generaal te vervangen door die van plaatsvervanger van de secretaris-generaal (artikelen 2, 3 en 5 van het ontwerp), de samenstelling van de directieraad te wijzigen (artikelen 4 en 19) en de graad van “bestuursdirecteur” te schrappen (artikel 42). Ook wordt de toegang tot en de verloning van leidinggevende functies verbeterd (artikelen 6 tot 11, 20 tot 22, 33, 34, 38, 39 en 43 tot 46).

Er wordt tevens in een regeling voor telewerk voorzien (artikelen 12 tot 18, 25, 35, 48 tot 53 en 55).

Voorts wordt bij het bepalen van de toegang tot een ambt van een bepaald niveau ook rekening gehouden met diploma's die zijn afgegeven door een Duitse Fachhochschule en eindeleertijdsgetuigschriften en diploma's van opleiding tot ondernemingshoofd (artikel 23 en 54) en wordt de thuiswerkvergoeding toegekend in het kader van de coronacrisis verlengd (artikelen 56 tot 59).

Ten slotte wordt in enkele louter formele wijzigingen voorzien, zoals de vervanging van nog bestaande verwijzingen door verwijzingen naar de ‘dienst van de Duitstalige Gemeenschap voor zelfbeschikkend leven’ (artikelen 1, 24, 26, 27, 30, 1°, 31, 32, 36 en 37).

Het te nemen besluit treedt in werking op 1 oktober 2022, met uitzondering van de artikelen 41 tot 44,¹ die uitwerking hebben met ingang van 1 januari 2022 (artikel 60).

RECHTSGROND

3. Het ontwerp vindt in beginsel rechtsgrond in de in het eerste tot derde lid van de aanhef ervan vermelde bepalingen.

¹ Maar zie dienaangaande opmerking 4.3.

De artikelen 2 tot 7 van het ontwerp, die betrekking hebben op de organisatie en de werking van het ministerie van de Duitstalige Gemeenschap, vinden evenwel rechtsgrond in artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, dat op de Duitstalige Gemeenschap van overeenkomstige toepassing is verklaard bij artikel 54, eerste lid, van de wet van 31 december 1983 ‘tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap’. Uit artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gelezen in samenhang met artikel 54 van de wet van 31 december 1983, put de Regering van de Duitstalige Gemeenschap de bevoegdheid om de organisatie en de werking van haar diensten te regelen.

ALGEMENE OPMERKINGEN

4.1. De artikelen 56 tot 59 van het ontwerp strekken tot wijziging van het besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap van 28 oktober 2021 ‘betreffende een thuiswerkvergoeding in het kader van de coronacrisis’ teneinde het toepassingsgebied van dat besluit te verlengen tot 31 maart 2022. Voor die bijkomende periode wordt het bedrag uitbetaald in juni 2022.

4.2. Overeenkomstig artikel 5 ervan is het besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap van 28 oktober 2021 buiten werking getreden op 31 december 2021. Krachtens die bepaling is dat besluit op die datum opgeheven, zodat de tekst ervan voor de toekomst niet meer bestaat. Elke wijziging van dat besluit die in werking treedt vanaf dat tijdstip zal doelloos zijn als ze geen terugwerkende kracht heeft.²

4.3. Bijgevolg kunnen de ontworpen wijzigingen van het besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap van 28 oktober 2021 enkel doorgang vinden wanneer er terugwerkende kracht aan wordt gegeven. Dat lijkt ook de bedoeling van de stellers van het ontwerp. Weliswaar wordt in artikel 60 van het ontwerp bepaald dat de artikelen 41 tot 44 van het aan te nemen besluit uitwerking hebben met ingang van 1 januari 2022, maar de gemachtigde liet weten dat het om een materiële vergissing gaat en dat de artikelen 56 tot 59 van het ontwerp worden bedoeld:

“Da liegt ein materieller Fehler vor. Bereits am 1. Januar 2022 in Kraft treten, sollen nicht die Artikel 41 bis 44 sondern 56 bis 59. Diese betreffen eine Verlängerung der Entschädigung der Kosten, die den Personalmitgliedern durch die verpflichtete Heimarbeit in der Corona-Krise entstanden sind. Diese war ursprünglich nur bis Dezember 2021 vorgesehen. Da die Verpflichtung zur Heimarbeit jedoch erst im März 2022 aufgehoben wurden, soll den Personalmitgliedern auch für das erste Quartal 2022 die vereinbarte Entschädigung ausgezahlt werden. Eine entsprechende Vereinbarung mit den Gewerkschaften wurde am 12. Januar 2022 im Sektorenausschuss XIX getroffen.

Da die Maßnahme ausschließlich zum Vorteil aller Betroffenen ist, sollten die Bedingungen für ein rückwirkendes Inkrafttreten erfüllt sein.”

² *Beginnelsen van de wetgevingstechniek – Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, nr. 160 (www.raadvst-consetat.be).

4.4. Vermits evenwel het besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap van 28 oktober 2021 buiten werking is getreden op 31 december 2021, kunnen de ontworpen wijzigingen enkel werkzaam zijn voor zover ze ten laatste op die datum uitwerking hebben.

Zelfs al zouden in artikel 60 van het ontwerp de artikelen 56 tot 59 van het ontwerp worden geïnviseerd, dan nog moet worden vastgesteld dat die bepalingen luidens dat artikel uitwerking hebben op 1 januari 2022, datum waarop het besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap van 28 oktober 2021 reeds buiten werking is getreden.

Bijgevolg moeten de artikelen 56 tot 59 van het te nemen besluit uiterlijk op 31 december 2021 uitwerking hebben.

4.5. Artikel 59 van het ontwerp strekt ertoe ook de buitenwerkingtreding van het besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap van 28 oktober 2021 uit te stellen van 31 december 2021 tot 31 maart 2022.

Uit het ontworpen artikel 2, tweede lid, en 3, derde lid, van dat besluit (artikelen 57 en 58, 2°, van het ontwerp) vloeit evenwel voort dat de derde schijf van de vergoeding waarin het besluit voorziet wordt uitbetaald in juni 2022.

Om het recht op uitbetaling te laten bestaan, is het evenwel noodzakelijk dat het besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap van 28 oktober 2021 op het moment van uitbetaling nog uitwerking heeft. Bijgevolg dient dat besluit na de datum van uitbetaling buiten werking te treden, dus ten vroegste op 30 juni 2022.³

4.6. Er moet worden besloten dat, opdat de ontworpen wijzigingen van het besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap van 28 oktober 2021 werkzaam zouden zijn, enerzijds, in artikel 59 van het ontwerp de datum van buitenwerkingtreding van dat besluit ten vroegste op 30 juni 2022 moet worden bepaald en, anderzijds, in artikel 60 van het ontwerp de datum waarop de artikelen 56 tot 59 ervan uitwerking hebben ten laatste op 31 december 2021 moet worden bepaald.

4.7. Het voorgaande neemt niet weg dat de wijziging met terugwerkende kracht van een besluit dat reeds buiten werking is getreden, weinig transparant is. Vanuit dat oogpunt verdient het aanbeveling om een nieuw besluit te nemen, waarvan de inhoud overeenstemt met dat van 28 oktober 2021, zoals gewijzigd door de artikelen 56 tot 59 van het ontwerp en dat uitwerking heeft van 1 januari 2022 tot 30 juni 2022.

³ Vermits luidens het ontworpen artikel 1 van het besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap van 28 oktober 2021 dat besluit van toepassing is op de in die bepaling vermelde personeelsleden “die van 1 januari 2021 tot en met 31 maart 2022 minstens gedeeltelijk van thuis uit werken” (artikel 56 van het ontwerp) is het recht op een bijdrage in de kosten van een internetaansluiting en in de kosten van elektriciteit, water, verwarming en kantoorbenodigdheden waarin de artikelen 2 en 3 van dat besluit voorzien, sowieso beperkt tot die periode.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

5. Gelet op hetgeen hiervoor over de rechtsgrond voor het ontwerp is opgemerkt, moet in het eerste lid van de aanhef bijkomend worden verwezen naar artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Artikel 54

6. Zoals de gemachtigde erkende moet in artikel 54 van het ontwerp naar bijlage IV (in plaats van VI) van het besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap van 23 mei 2019 ‘houdende organisatie van het Belgisch Radio-en Televisiecentrum van de Duitstalige Gemeenschap en houdende regeling van de aanwerving, de loopbaan en de bezoldiging van de ambtenaren’ worden verwezen.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Wouter PAS